SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN

The Swedish Canada News

ÅRG. (YEAR) 30. LÖSNUMMER 10 CENTS. WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 2 November 1922. LÖSNUMMER 10 CENTS. No. 44

Prov. Librarian Winnipeg

Den första världsomseglingen utfördes för fyrahundra år sedan.

Det var den portugisiske sjöfararen Fernao de Magalhaes, som utförde detta vågstycke och vilken djärva världsomseglare med sitt liv beseglade sin sjömansbragd.

Alla geografiska sällskap firade minnet.

Det spanska fartyget "Victoria" gjorde omseglingen

Den 6 september firade alla geografiska sällskap i världen och väl först och främst de spanska och portugisiska 400 årsminnet av den dag, då det spanska fartyget "Victoria" återvände till sin utgångshamn efter att ha fullbordat den första världsomseglingen.

Den 20 september 1519 hade den portugisiske sjöfaranden Fernao de Magalhaes, efter att 1517 ha trätt i spansk tjänst, med fem fartyg från San Lucar, staden Sevillas yttre hamn vid floden Guadalbuivirs mynning, för att genom att segla västerut, "den spanska vägen", söka uppnå Molukkerna. Denna av mer än hundra större och mindre, mestadels vulkaniska öar bestående ögrupp, utgör för växter djur och människor så att säga en naturlig bro, på vilken asiatiska från Celebes kommande former kunna träda i förbindelse med över Guinea åt väster framträngande australiska former. Molukkernas ekonomiska betydelse låg emellertid i de där förekommande dyrbara kryddorna. Framförallt muskotnötter och kryddnejlikor, som man på den tiden betalade enorma pris för i Europa. Hittills hade det huvudsakligen varit araberna, som dragit nytta av dessa kryddöars naturliga rikedomar, men sedan 1512, efter Vasco da Gamas upptäckt av sjövägen till Ostindien år 1498, hade portugiserna trängt allt längre österut och även uppnått Molukkerna. Man måste nämligen komma ihåg, att portugiserna på den tiden ansågo sjövägen till Österns rika länder, från vilka de hemförde omätliga skatter, som sitt monopol, och ej tillåto andra nationer att använda de stödjepunkter, till vilka man då var hänvisad.

Vid denna tidpunkten hade övertygelsen om att jorden hade formen av ett klot vunnit fast form inom såväl vetenskapliga som nautiska kretsar. Redan den grekiske filosofen Erastotenes hade ju 200 år före Kristus varit av den åsikten, att man skulle kunna uppnå Indien genom att segla västerut från Spanien, om bara inte Atlantiska oceanens väldiga storlek ställt hinder i vägen. Nu ämnade emellertid spanjorerna på denna väg söka nå fram till rikedomens källor. Därvid kom slumpen dem till hjälp, i det att en portugisisk adelsman Fernao de Magalhaes, som redan förut varit i Indien och som utmärkt sig vid erövringen av Malakka, gick över i spansk tjänst, ett tillfälle, som den vidsynte kejsar Karl den V icke lät gå sig ur händerna.

Kejsaren lät alltså åt Magalhaes utrusta en flotta på fem fartyg och denna lilla eskaders färd kom att gestalta sig till en av de mest storslagna av alla tiders upptäcktsresor. Den 11 januari 1520 uppnådde expeditionen La Plata, och efter att ha övervintrat i Puerto San Julian på Patagoniens kust upptäckte Magalhaes den 21 oktober 1520 inloppet till det sund, som genomskär Amerikas sydligaste del, och som än i dag bär sin upptäckares namn Magalhaes-sundets betydelse ligger inte bara däri, att det förkortar sjövägen, utan fastmera i den omständigheten, att passagen omkring Amerikas sydligaste udde, det för sina svåra västliga stormar beryktade Kap Horn, tack vare Magalhaes sund kan undvikas. Den 28 November nådde Magalhaes fram till söderhavet, som han till följd av dess oftast lugna vattenyta, kallade Stilla oceanen. Den lilla eskadern utgjordes nu endast av tre fartyg, sedan ett av skeppen förlist på Patagoniens kust och ett annat vägrat att fortsätta resan genom sundet och återvänt till Spanien. Under ett skickligt utnyttjande av passadvindarna seglade nu Magalhaes på tre månader och tjugo dagar över detta stora okända hav med sina tre återstående fartyg. Besättningen fick härutill följd, att skörbjugg utbröt ombord der icke någon färsk föda, vilket hade och krävde icke mindre än 21 offer Bristen på vatten gjorde sig även svårt kännbar, tills man lyckligtvis den 16 mars 1521 uppnådde ögruppen Filippinerna. Under en strid mot härskaren över ön Matan stupade Magalhaes den 17 april, men hans eskader fortsatte emellertid under befäl av El Cano resan till Molukkerna, där fartygen lastades med kryddor. Efter många nya upptäckter, strider, och äventyr, återstod endast ett av fartygen, "Victoria," vilket slutligen lyckades taga sig hem till europa igen..

Den 6 september 1522 löpte "Victoria" åter in i San Lucars hamn. Fartyget befann sig då i ett mycket

(Forts. å sid. 4.)

Norge segerrik mot Amerika

*HAAG den 13 september. — Associated Press meddelar i en artikel, att skiljedomstolen nu fällt utslag i den bekanta ersättningsprocessen mellan Norge och Förenta Staterna. Domstolen tillerkände Norge dess begärda ersättning av omkring 12,000,000 dollars, vilken fordran framställts av Norska staten å femton rederiers vägnar. Främst bland fordringsägarna var som bekant Christian Hannevig, som vid Amerikas inträde i kriget hade beställt ett flertal fartyg vid amerikanska varv. Dessa fartyg beslagtogos av Förenta Staterna, varefter norskarna fordrade ersättning för desamma.

Den amerikanska representanten, Chandler F. Anderson deltog ej i domstolens förhandlingar vid utslagets fällande, och amerikanska sakföraren Denis meddelade, att han gjorde reservationer på den grund att domstolen överskridit sin befogenhet i enlighet med parternas överenskommelse vid sakens hänskjutande till domstolen.

Från Washington meddelas, att vederbörande på amerikanskt håll komma att godkänna utslaget.

Svensk fraktfart mellan Chile--New York

Överenskommelse har i dagarna träffats mellan skeppsredare Dan Broström och Bethlehem Stele Company i U. S. A. om fullgörande från Broströmska rederiets sida av det vid tiden för krigsutbrottet träffade avtalet om malmtransporter mellan Chile och New York och byggande av specialfartyg för detta ändamål.

Om denna betydande affär har skeppsredare Broström utsänt ett meddelande. Kontraktet med Bethlehem Steel Co., heter det i meddelandet, avsåg byggande av två specialfartyg om 17,000 ton vartdera. De skulle levereras under år 1917. Världskriget kom emellan, och befraktarna medgåvo en viss tids uppskov för kontraktets påbörjande. I våras hölls en konferens i Paris, då nya grunder fastslogos, bl. a. att fartygens storlek skulle ökas till 20,600 ton. Sedan offerter infordrats från engelska, tyska, danska och svenska varv har i London träffats uppgörelse i förra veckan. Denna uppgörelse har endast möjliggjorts genom fördelen av den höga svenska valutan och de billiga anbud som de tyska varven angivit. Avtal har omedelbart träffats med Deutsche Werft i Hamburg om byggande av fartygen.

I den utsända kommunikén meddelar hr Broström bl. a. att han givetvis för själva fartygsbygget stor ekonomisk uppoffring för ett enda fartyg, varpå verkstaden framdeles icke kan påräkna nya beställningar.

De båda båtar som nu beställts komma uteslutande att gå i fraktfart mellan New York och Cruz Grande i Chile och äro kontraherade av Bethlehem för en tid av 20 år. Fartygen få en längd i vattenlinjen av 550 engelska fot, en bredd av 72 och ett malldjup av 44 fot. De få en död vikt av 20,600 ton och ett djupgående av 32 fot 6 tum. För att man skall få en uppfattning av storleken kan nämnas att dessa fartyg få samma längd som ångaren Stockholm, medan bredden blir 10 fot större. De bli över huvud taget de största lastfartyg som byggts i Europa och de största fartyg som finnas för Dieselmotorer, av vilka två inmonteras på varje fartyg om tillsammans 4,500 hkr. vardera. Motorerna komma att byggas av A. E. G. i Berlin.

Med särskild hänsyn till denna fraktfart ha storartade kajanläggningar utförts i såväl U.S.A. som i Cruz Grande i Chile. Kajanordningarna äro så modärna att fartygen kunna lastas och lossas på några timmar. Fartygen komma att levereras, det ena om 16 månader och det andra om 19 månader.

För handhavande av denna fraktfart kommer direktör Broström att bilda ett särskilt bolag.

En hög stulna värdepapper funna.

Tvillingstäderna tros vara ett huvudkvarter för en större s. k. ring för tjuvar.

Värdet är cirka $500,000

Federala agenter hava varit ivrigt sysselsatta med att finna stulna Liberty Bonds till ett värde av $4,000,000 Den 24 oktober 1921 rövades från posten i Chicago bonds för $2,500,000 och den 18 jan. samma år från posten i New York bonds för $1,500,000. De federala myndigheterna ha under tiden erhållit meddelande, att stulna bonds utbjudits till försäljning i St. Paul och Minneapolis, och konstaterat, att deras värde uppgick till fem hundra tusen dollars, skriver M. S. T. För mera än ett år sedan underrättades de federala myndigheterna av Forest Secor, president för Fourth Ave. State Bank i Minneapolis, att stulna bonds utbjudits till försäljning i tvillingstäderna. Dessa bonds hade ditförts av mellanhänder och fördelats till försäljning. Undersökningarna ha ock fortsatts med det resultatet, att de federala myndigheterna kunnat konstatera, att stulna bonds försålts till personer inom olika samhällsklasser i tvillingstäderna. Några av köparna ha haft kännedom om, att de bonds, som de köpt varit stulna, andra däremot ha varit fullkomligt okunniga därom och handlat på god tro, förmenande, att dessa bonds ärligt åtkommits av säljarna. En federal grand jury tillsattes i Minneapolis, och tvenne polisinspektörer, som hade denna sak om hand, överlämnade en del av de bevis som samlats till denna för undersökning. Denna grand jury utfärdade i torsdags afton anklagelser mot 26 personer för delaktighet i en sammangaddning i syfte att sälja stulna bonds. Bland dessa 26 personer finnas bankmän, mäklare, bondförsäljare och även en tidningsman. Det uppgives, att 6 av de anklagade bo i St. Paul. Arresteringsorder utfärdades, och flera av de anklagade ha även redan blivit arresterade. Av de avslöjade upptäckterna synas tvillingstäderna ha varit huvudkvarteret för tjuvarna. Överraskningen blev allmän i fredags, då de första arresteringarna skedde. Då arresterades Stanley W. McCormick, vice president i den förra mäklarfirman Stevens & Co., samt hans hustru. Samma dag arresterades även Arba Perry i Minneapolis, vilkens firma burit namnet Arba Perry Investment Co. Flera av de anklagade inställdes samma dag inför distriktsdomstolen, andra skulle inställas följande dag. Inalles voro på lördagen 12 personer arresterade. Utom dessa väntades 14 andra bliva arresterade. I New York, Chicago, Cincinnati, Providence och Montreal tros flera ha blivit arresterade samtidigt. De underrättelser, som erhållits i Minneapolis, vittna om tillvaron av en väl organiserad och skickligt ledd nationell ring för försäljning av stulna värdepapper. En man, som ledt operationerna i nordvästern och tros ha ditfört de flesta av de stulna värdepapperen, väntades komma till Minneapolis på lördagen eller måndagen. De federala agenterna meddelade, att de funnit stulna bonds till ett värde av $200,000 samt lokaliserat andra för ett värde av $300,000. Flera torde finnas, då räntekuponger inlämnas för inlösen, då det blir lätt att lokalisera innehavarna. **Flera bonds antages ha blivit sända till andra stater i nordvästern.**

Världspolitiska händelser den senaste veckan

Skall Rodesia inträda i sydafrikanska unionen?

LONDON den 27 oktober (Canadian Press Cable).—Per kabeltelegram underrättar Reuters korrespondents i Rodesia, Syd-Afrika, angående den omröstning, som på fredagen skulle hållas i fråga om Rodesias tillträde till unionen, eller om dess erhållande av ansvarsskyldig regering, att medlemmar av Rodesias legislatur hava protesterat mot general Smuts proklamation, uppmanande medborgarna i Rodesia att rösta för unionen. Protesten sändes till Sir Charles Goglan, en av ledarna för det parti, som främjar tanken på en ansvarsskyldig regering. Protesten uttrycker förvåning över, att general Smuts vågar kritisera den konstitution, som tillerkänts Rodesia av Hans Majestäts regering.

* * *

Fascisti strävar efter revolution i Italien

ROM den 28 oktober.—Benito Mussolini, chefen för den vidsträckta Fascisti-organisationen, har utfärdat ett manifest sammankallande alla organisationens ledare, och uppmanande dem att hålla de 800,000 arbetare, som tillhöra organisationen, beredda, att vid lägligt tillfälle samarbeta med organisationens militära avdelningar.

Detta tydes såsom ett tecken till, att Fascisterna ämna söka tillvälla sig den absoluta makten. Hitintills har organisationen blott utövat ett indirekt inflytande, ehuru ett mäktigt sådant över det politiska livet.

NEAPEL den 29 oktober—"Jag svär en tyst ed, att antingen skall Italiens regering på fredlig väg överlämnas till Fascisterna, eller skola dessa med våld tillägna sig makten," var det farväl, som professor Benito Mussolino gav till sitt parti, innan dess sammanträden avslutades i Neapel i går.

Dessa sammanträden hava nu hållits utan några allvarliga avbrott.

Den enda notabla händelsen bestod i att ett romerskt blad spreds i staden, innehållande en förmänlig artikel om f. d. premiärministern Nitti, som är speciellt hatad av Fascisterna.

Michele Bianchi, sekreterare för Fascisti, sade i ett tal under kongressen, att organisationen nu omfattade tre kvarts miljon medlemmar, och att dessa voro fast beslutna att pånyttföda Italien. "Den nuvarande regeringen representerar ej lärgre landet," sade han, "och vilken regering, som helst, som bildas på grundvalen av nuvarande representation, är olaglig, varför det är fascistis plikt att själva gripa till makten för att rädda landet undan fördärvet."

* * *

Ulster kommer ej att sluta sig till den irländska fristaten

BELFAST den 27 oktober.—Premiärministern Craig av Ulster har officiellt förklarat, att Ulster ej kommer att sluta sig till den irländska fristaten. Han tillade, att Ulsters parlament skall sammanträda så snart som möjligt för att visa världen, att befolkningen ej har den ringaste tvekan om att taga det oundvikliga steget att skilja sig från den irländska statskroppen och hålla intimt samman med Storbrittanien.

Raymond W. Putnam i Malden, Mass., som svält och på annat sätt misshandlat sin häst, dömdes för detta härom dagen av domaren Riley i distriktsrätten att tillbringa två dagar i hästens spilta medan den senare betar ute på gröngräset.

Ett rått dåd av Klu Klux Klan.

Från Coffeyville, Kansas skrives i dagarne att advokaten mayor Theodore Schirlman från Liberty, en ort i närheten av denna stad, inlämnade i dag till cheriffbyrån en rapport om ett skändligt överfall mot stadens mayor, som är ingen annan än Schirlman själv. Han utkallades från sin byrå, greps av femton män, forslades 4 mil inåt landet, och piskades. Uslingarna medlemmar av en klu-klux-klan-grupp använde sig av tre motorvagnar.

Schirlman är sedan 18 månader mayor, och sedan mer än 40 år bosatt i Liberty. Han har för avsikt att vända tal mot ortssamhället, samt fordra $100,000 för sveda och värk. De tre vagnarna höllo på en öde plats, heter det i rapporten, banditerna bundo Schierman vid en påle, sleto av honom rock väst och skjorta och gåvo honom 30 piskrapp på bar kroppen. En av bödlarna sade: Ni känner oss inte, edra grannar ha förmått oss att inskrida. Ni är en av dessa uppkäftiga, som kritisera klanen. Efter det 20 rapp exekverats, ropade Schirlman till sina plågoandar: "om detta är 100-procentig amerikanism så hatar jag den. varpå han erhöll ytterligare 20 slag. Härefter placerades mayorn åter i en vagn, kördes två mil tillbaka och lämnades med varningen: "håll nu truten annars får ni med os satt göra, och nästa gång öka vi portionen med tjära och fjäder." Högsta åklagaren Hopkins har inlett en sträng undersökning.

Den välkända Miss Mary Anderson som förestår den under arbetsdepartementet sorterande kvinnobyrån, höll nyligen tal inför Daughters of America, som hade sammanträde i huvudstaden. Hon talade å de 8,500,000 själv försörjande kvinnornas i detta land vägnar. Hon yttrade bland annat, att de självförsörjande kvinnorna ha "ej haft förmågan att försäkra sig om rättmätiga levnadsförhållanden," utan äro ofta nödsakade att arbeta från 60 till 65 timmar i veckan för en veckolön av 9 till 10 dollars.

Canadiska ministrarna Fielding och Lapointe höllo en dag f. v. konferens med Winston Churchill beträffande avlyftandet av embargot mot canadisk boskap.

En svensk fäst i Percival, Sask.

Därvarande godtemplarloge har en i alla avseenden mycket lyckad tillställning.

Verklig svenskmannabygd

"Hur ljuft är, när bröder sämjas," säger skalden. Sams ha vi alltid varit med våra läsare och ännu mera sams blevo vi förra veckan, då vi togo det stora steget mellan Winnipeg och Percival.

Vi anlände i den goda staden Whitewood på fredagens morgon kl. 4,15 och som ej en levande själ syntes till begåvo vi oss till hotellet. Med 'VI' mena vi hr P. M. Dahl, som följde med på resan. Annars äro vi så pass förnäma av oss att vi säga vi, då vi mena den blygsamma redaktören av denna tidning, vars namn råkar vara Reimar Remidav.

Faktum var, att vi i brev råkat uppgiva fel tid. Vi hade nämligen en sommar tidtabell och efter den voro vi nog dumma att gå. Men icke förty voro våra vänner i Parcival varse om den saken och de sände hr Nils Eklund att möta oss. Han kom med sin "Tin Lizzie" och var nog generös att bjuda oss på lunch å Whitewood hotell. Med rätta borde vi ha betalat kalaset.

Allt väl! Vi stego i hans "Tin Lizzie" och han körde oss vidare. Liksom i privatim får jag lov att nämna, att herr Dahl på grund av det kalla vädret måste gå och köpa sig ett par extra tjocka—hm, hm—kalsonger. Men då redde han sig. Nu kanske han försöker att draga av oss det lilla här vi ha, då han läser detta—men det kan ej hjälpas. För övrigt äro vi ej så rädda av oss, ty P. M. Dahl utan herr äro de bästa vänner i världen.

Men låtom övergå till själva grunden för denna historia. Vi hoppa för tillfället över allt, och börja nu med den fäst, som fredagen den 27 oktober var anordnad av godtemplarlogen "Hoppets Ankar", och till vilken vi voro inbjudna som fästtalare.

Vi vilja då först säga några ord om denna loge. Den stiftades på våren 1911 med 13 s. k. charter medlemmar, av vilka ännu tre finnas kvar, nämligen Nils Eklund, Nils Venman och Andrew Friberg. Logetemplar eller ordförande för logen är S. E. Sundquist, sekreterare är fru Brita Sundquist, förutnämnde persons hustru—kassör är den gamle ungkarlen A. Friberg samt logedeputerad Nils Eklund. Medlemsantalet är omkring 50.

Logen har en egen lokal, som för 6 a 7 år sedan inköptes av vår gamle välkände specerihandlare Pete Nelson, som då vi vilja vara riktigt hövliga kalla för "grosshandlarn."

Nåväl. Programmet bestod av välkomsthälsning av hr Sundquist, som även uppfylde det andra numret med att spela en bit på sin fiol, vilket han gjorde på ett mästerligt sätt.

Nästa nummer på programmet var ett föredrag av redaktör Remidav över den amerikanska skalden Carl Sandburg. För tillfället måste vi lämna en redogörelse över sagda föredrag åsido. Men på grund av privat uppmaning komma vi att i Idogs julnummer återgiva det huvudsakliga innehållet av detta föredrag och även i ett kommande nummer av S. C. T.

Efter detta föredrag förekom sång av Canadensaren Bill Hawkes, som är en aktiv medlem av därvarande lo-

(Forts. å sid. 4.)

Den stora valstriden i England har börjat med ovanlig våldsamhet

Lloyd George medelpunkten för kritik och blomma. Varnar för arbetarpartiets hotande frammarsch. Bonar Law blir kyligt kommenterad från olika läger.

Skola fascisterna få makten i Italien?

Världspolitisk veckorevy för S.C.T. av S. W. Goerwell.

Allmänna val hava utlysts att äga rum i England den 15 november. Då gäller det om partisynpunkter skola dominera över landets välfärd. Lloyd George anklagar de konservativa för att "splittra landet för att sammanhålla partiet." Den första konservativa regeringen sedan 1885 har tydligen ett program, som, byggt på grundvalen av det sprängda liberal-konservativa koalitionspartiet, har ytterst självviska syften. För detta parti kommer sannolikt ej det brittiska folket att hava ett hjärta. Kring detsamma hava visserligen fylkat sig en del män, av vilka man kunnat vänta bättre. Premiärministern själv är knappast en man att räkna med. Lloyd George beteckknar honom såsom en vaxdocka i handen på partiledningen och själve f. d. premiärministern Asquit, som såsom ledare för det oberoende liberala partiet står i harnesk mot Lloyd George beskriver Bonar Laws politik som genomskinlig, då den ej är alldeles meningslös. Lord Robert Cecil ställer sig i de konservativas led och så gör utrikesministern i den Lloyd Georgeska ministären, Markisen av Curzon, som fått behålla denna post efter sitt avfall, och som, efter vad det viskas, kommer att skänkas en hertigtitel inom den allra närmaste tiden. (Det betalar sig någon gång att vara tvetungad ocn otrogen sin mästare.) I Bonar Laws följe kunna vi även finna McKenna, f. d. drabant åt Asquit, oci direktör för London City och Midland Bank, London, Viscount Cave, Hertigen av Devonshire etc., alla mer eller mindre bemärkta män. Men det är ej tu tal om, att Lloyd George har i sin falang de BÄSTA hjärnorna och förmågorna i den långa raden av engelska statsmannastjärnor. Låt oss blott nämna sådana namn som Lord Birkenhead, räddaren av den irländska frågan, och f. d. lord chancellor i Lloyd Georges regering, Austen Chamberlain, f. d. medlem av samma kabinett och Winston Spencer Churchill, en av de snillrikaste och vältaligaste av de yngre statsmännen i England för närvarande.

Winston Churchill utfärdade en proklamation från sjukbädden, (han har nyligen genomgått en operation för blindtarmsiflammation) , vari han kvickt och ironiskt förföktade sin sak och tillintetgjorde motståndarna. Mr. Churchill påpekade hurusom det konservativa partiet saknar de bästa även av sina egna, som tagit avstånd från partigängareandan och ställt sig i koalitionens led, där de också ämna förbliva. "Det är absurt," förklara Mr. Churchill, "att påstå, att Andrew Bonar Law har en överlägsnare vitalitet resursrikedom och konstruktiv kapacitet än David Lloyd George är begåvad med eller att Lord Salisbury har samma flykt och snillrikhet som Lord Balfour."

Men viktigare än alla andras uttalanden från oppositionens sida är f. d. oppositionsmålets egen, Lloyd Georges uttalande.

Vid sitt tal i London angrep han på det häftigaste det konservativa partiet vilket han anklagade för att äventyra landets välfärd för partiet. "De konservativa vilja hava en man vid styret, som dansar efter allas pipa. De anklaga mig för allt för stark kraftutveckling, och påstå, att en sådan kan vara bra i krigstid, men ej då stormen är utriden. Mina herrar, jag påstår, att stormen är långt ifrån utriden, att ännu Storbrittanien behöver en man vid styret, som har vitalitet och handlingskraft nog att föra skutan lyckligt genom stormen. En sådan man är ej Bonar Law. Mina fiender anklaga däremot mig för att vara den mannen."

Lloyd George vände sig därefter mot arbetarpartiet och sade: "Socialismen är i dag en faktor att räkna med. Socialdemokraterna hava kämpat genom ett val och skola kämpa genom ett andra, och de skola en gång också kämpa genom ett tredje. Låtom oss vakta oss för den nalkande hotelsen från ett parti, som inhyser element, som äro en fara för både stat och individ. Alla rättänkande och kloka människor måste sluta sig tillsammans för att avgjort taga stånd emot den annalkande faran i form av ett socialistiskt dominerande parti." Detta tal från Lloyd Georges sida kommer naturligtvis att betyda, att han ej kan påräkna något stöd från arbetarpartiets sida. Det är tydligt, att Lloyd George ämnar bygga sin kamjanj och därvid sin nya väg till makten på det koalitionsliberala partiets popularitet

(Forts. å sid. 4.)

Svenska politiska fångar benådas

Från justitiedepartementet i Washington meddelas nyligen, att presidenten Harding beviljat villkorlig benådning åt sex av de 73 politiska fångar, som ännu sitta kvar i Leavenworth fängelse för brott mot krigslagarna. Av de sålunda benådade äro tre svenskar, nämligen Carl Altheen, dömd till 20 års fängelse, Ragnar Johanson och Sigfrid Stenberg till 10 år vardera. Villkoret för deras frigivning är omedelbar deportering till Sverige. De få aldrig mer återvända till Förenta Staterna. Som bekant har den svenska regeringen genom svenska ministern i Washington utövat påtryckning på justitiedepartementet för att få dessa män frigivna och återsända till Sverige. De övriga benådade äro Walter T. Nef, John J. Walsh och Benjamin H. Fletcher, vilka måste lova, att i framtiden bli laglydiga. "Det är emellertid icke känt, huruvida dessa politiska fångar vilja acceptera dessa villkor, ty de ha aldrig medgivit, att de brutit mot landets lagar och ha ansett sin arrestering och dom olagliga', heter det i ett samma dag utfärdat meddelande från amnestikommitteen.

Brottslingar skola tämjas liksom djur

Dr. Fructuoso Carpena, en känd spansk kriminolog, som stannar i New York några dagar på resa från Argentina till Spanien, studerade häromdagen huvudskallesamlingen i det amerikanska naturhistoriska museet. Läggande sina fingrar på en av huvudskållarna, sade han: "Ah, den mannen var brottslig, och troligen mördare." Doktorn hare rätt i bägge antagandena. Det var skallen av en mördare. Doktorn drog sin slutsats av huvudets form och av den omständigheten, att en av suturerna aldrig vuxit igen.

Dr. Carpena påstår icke, att han alltid kan igenkänna en förbrytares skalle genom att undersöka den, men han sade, att i allmänhet taget hans studier övertygat honom om, att "brottslingen är en mellantyp mellan den civiliserade människan och hennes urfäder." En typisk förbrytarskalle har en bakåtlutande panna och är förlängd baktill.

Men dr. Carpena tror, att även brottslingen med sitt atavistiska kranium kan reformeras, och han tror icke på fängelser och dödsstraff. Han sade: "Med undantag av de patalogiska fallen, vilka troligen icke äro oförbätterliga, även om de äro obotliga, kan enligt min tro, varje brottsling förbättras..

Saken är den, att brottslingen vanligen icke är reformerad, men det beror på, att ingen behandlar honom på rätta sättet. Hunden är endast en civiliserad varg. Om ett primitivt rovdjur kan utvecklas till ett hu-djur, varför skulle vi icke lika väl kunna lyckas med en människa?"

Dr. Carpena sade, att han skulle vilja ha brottslingarne intagna i ett nytt slags sjukhus i stället för i fängelse. Där skulle, sade han inom högst sju år, den period, under vilken alla kroppsliga vävnader förnyas, mannens förstånd medelst psykologiska åtgärder tränas så, att när han lösgives, hans forna drifter skulle ha försvunnit. Tillfrågad, om han någonsin prövat sina teorier praktiskt svarade dr. Carpena:

"En gång, men den personen var en medlem av en kunglig familj, och jag får icke tala om det. Jag hade honom hos mig i tre år, och han blev botad."

Dr. Carpena var egentligen lagkarl. En gång, då en brottsling skulle avrättas i Madrid, insände han en så kraftig protestskrivelse, att konungen uppmärksammade den, och stoppade efterskänktes. Dr. Carpena har flera böcker, vilka dock icke versatta till engelskan. Hr fessor i nationaluniversite ta nationaluniversitet i